Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-09-19

Plats och tid	Rådhusesplanaden 6, Umeå kl. 08:30-16:25
Protokollet omfattar	§§117-153
Beslutande ledamöter	Harriet Hedlund (S) (ordförande) Janeth Lundberg (S) (1:e vice ordförande) Anna-Karin Nilsson (M) (2:e vice ordförande) Peter Olofsson (S) Anna-Lena Danielsson (S) Rickard Carstedt (S) §§117-144 Nicklas Sandström (M) Jonas Karlberg (V) Petter Nilsson (SD) Ewa-May Karlsson (C) Hans-Inge Smetana (KD) Emma Lindqvist (MP) Maria Lundqvist Brömster (L) Betty-Ann Nilsson (KD) Anna Ackemo (M) Urban Lindström (S) Katrin Larsson (SD) Daniel Johansson (V) Maria Kristoffersson (C) Karin Malmfjord (S) §§117-150 Susanne Dufvenberg (S) Kenneth Andersson (S) Agneta Hansson (V) Carina Sundbom (C) Elin Segerstedt Söderberg (M) Per Sandström (M) Mattias Åman (S) Birgitta Burström (L) Lilian Nilsson (V) Håkan Andersson (C) Håkan Nilsson (S) Hans Brettschneider (MP) Malin Malm (S) Per-Erik Lundmark (S) Eva Arvidsson (V) Mahmoud Alturk (S) §§117-150 Anton Bergström Nord (M) Youssef Chninou (S)

Anslag/Bevis	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Regionfullmäktige		
Sammanträdesdatum	2023-09-19		
Datum för anslags uppsättande	2023-10-02	**Datum för anslags nedtagande**	2023-10-24
Förvaringsplats för protokollet	Diariet, Regionens Hus, Umeå		
Underskrift	..... Sofia Jonsson		

Kjell Bäckman (V)
Mikael Jonsson (SD)
Britt-Louise Eriksson (S)
Gunnar Viklund (S)
Elmer Eriksson (M)
Karin Olsson (V)
Margareta Gustavsson (S) §§117-150
Maria Eriksson (KD)
Patricia Riselius (C)
Åsa Hörnsten (M)
Mariam Salem (MP) §§140-153
Lars Jakobsson (L)
Nina Björby (S)
Maria Westberg (V)
Olof Johnson (S) §§117-150
Linda Berglund (S)
Per Adsten (V)
Ulf Wahllöf (M)
Jeanette Berggren (S) ersätter Magnus Eriksson (S)
Lars-Anders Burman (S) ersätter Anna Vestermark (S)
Charlotta Jansson Enquist (M) ersätter Andreas Löwenhöök (M)
Magnus Bergmark (SD) ersätter Linda Strandberg (SD)
Gunilla Lundström (S) ersätter Caroline Cercio Lidström (S)
Maria Lundkvist (KD) ersätter Anders Hettinger (KD)
Pär Sehlstedt (SD) ersätter Jimmy Frohm (SD)
Lars Lilja (S) ersätter Charlotte Lundkvist (S)
Caroline Löfström (C) ersätter Mattias Larsson (C)
Lasse Brännström (MP) §§117-139 ersätter Mariam Salem (MP)
Jonatan Hjeltman (M) ersätter Åsa Ågren Wikström (M)
Billy Moström (S) ersätter Olov Nilsson (S)
Kent Persson (S) ersätter Ulf Björk (S)
Liv Granbom (M) ersätter Anna Hedman (M)
Roger Marklund (S) §§145-150 ersätter Rickard Carstedt (S)

Övriga närvarande

Bert Öhlund (S) (vice ordförande revisionen) §124
Tommy Svensson (regiondirektör) §§117-151
Sofia Jonsson (sekreterare)

Justeringens plats och tid

Digital signering, 2023-10-02

Sekreterare

Sofia Jonsson

Ordförande

Harriet Hedlund (S), § 117-124,132-149
Janeth Lundberg (S), § 125-131,150-153

Justerande

Betty-Ann Nilsson (KD) Birgitta Burström (L)

ÄRENDELISTA

§ 117	Sammanträdets öppnande
§ 118	Upprop
§ 119	Val av protokollsjusterare samt tid och plats för justering
§ 120	Fastställande av föredragningslista
§ 121	Anmälan av motioner
§ 122	Anmälan av interpellationer
§ 123	Anmälan av frågor
§ 124	Revisorernas information till regionfullmäktige
§ 125	Interpellation nr 32-2023 från Anna Ackemo (M). Finns det någon långsiktig plan för kompetensförsörjningen vid röntgen i Lycksele?
§ 126	Interpellation nr 33-2023 från Betty-Ann Nilsson (KD). Är det en långsiktig nedmontering av vården i södra Lappland vi nu ser?
§ 127	Interpellation nr 34-2023 från Maria Lundqvist Brömster (L). Peer Support i Västerbotten
§ 128	Interpellation nr 35-2023 från Hans-Inge Smetana (KD). Vårdvalets beställning
§ 129	Interpellation nr 36-2023 från Betty-Ann Nilsson (KD). Barnvänligaste länet
§ 130	Interpellation nr 37-2023 från Hans-Inge Smetana (KD). Har vi skattehöjning att vänta?
§ 131	Interpellation nr 38-2023 från Betty-Ann Nilsson (KD). Lipödem
§ 132	Sammanträdesplan för regionfullmäktige 2024
§ 133	Region Västerbottens låneram för 2023
§ 134	Svar på fullmäktigeberedningarna för folkhälsa och demokratis rapporter 2022
§ 135	Redovisning av partistödets nyttjande 2022 samt utbetalning 2024
§ 136	Redovisning av bidrag till politiska ungdomsförbund 2022 samt utbetalning 2024
§ 137	Redovisning av kompletterande bilagor till årsredovisning 2022
§ 138	Redovisning av motioner under beredning 2023
§ 139	Motion nr 2-2023. Inför förmånscykel till regionens anställda
§ 140	Motion nr 33-2021. Återetablera en platsförlagd sjuksköterskeutbildning i Skellefteå
§ 141	Motion nr 1-2022. Möjlighet till samarbete med förlossningsvården i Mo i Rana
§ 142	Motion nr 2-2022. Ge uppdrag till de mobila teamen
§ 143	Motion nr 32-2021. Sveriges bästa förlossningsvård
§ 144	Motion nr 11-2023. Ny budgetprocess
§ 145	Fråga nr 7-2023 från Petter Nilsson (SD). Avser den socialdemokratiska majoriteten lägga ned Lycksele Lasarett?

§ 146 Fråga nr 8-2023 från Nicklas Sandström (M). Är du bredd att ta ett politiskt initiativ för att pausa inköp från Mondelez?

§ 147 Fråga nr 9-2023 från Maria Kristoffersson (C). Hur tillgänglig är testningen av spädbarn?

§ 148 Valärenden 2023

§ 149 Handlingar för kännedom

§ 150 Interpellation nr 39-2023 från Hans-Inge Smetana (KD). Biomedicinska analytiker

§ 151 Interpellation nr 40-2023 från Anton Bergström (M). Vad gör regionen för att korta köerna inom vuxenpsykiatrin?

§ 152 Interpellation nr 42-2023 från Lars Jacobsson (L). ST-läkarblock inom privatvården

§ 153 Interpellation nr 43-2023 från Ewa-May Karlsson (C). Hur var sommaren i vården?

§ 117 Sammanträdets öppnande

Sammanfattning

Ordförande Harriet Hedlund (S) förklarar sammanträdet öppnat.

§ 118 Upprop

Sammanfattning

Upprop förrättas. Närvarande ledamöter framgår av sidorna 1-2 i protokollet.

§ 119 Val av protokollsjusterare samt tid och plats för justering

Förslag till beslut

Maria Lundqvist Brömster (L) föreslår Birgitta Burström (L) som justerare.

Hans-Inge Smetana (KD) föreslår Betty-Ann Nilsson (KD) som justerare.

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan utse justerare enligt förslag och finner att fullmäktige bifaller detsamma.

Beslut

Birgitta Burström (L) och Betty-Ann Nilsson (KD) utses att tillsammans med ordförande justera protokollet. Justeringen sker digital senast måndagen den 2 oktober kl 13.00.

§ 120 **Fastställande av föredragningslista**
RS 133-2023

Sammanfattning

Förslag till föredragningslista har upprättats.

Beslut

Upprättad föredragningslista fastställs.

§ 121 **Anmälan av motioner**
RS 134-2023

Sammanfattning

Inkomna motioner;

Motion nr 24-2023 från Liberalerna (L), Vaccination mot TBE
RS 1459-2023

Motion nr 25-2023 från Sverigedemokraterna (SD), Avveckla resursramar
RS 1487-2023

Motion nr 26-2023 från Sverigedemokraterna (SD), Halvera partistödet
RS 1488-2023

Motion nr 27-2023 från Sverigedemokraterna (SD), Möjliggör utvecklingen mot blackbox i kirurgi
RS 1489-2023

Motion nr 28-2023 från Nicklas Sandström (M), Ewa-May Karlsson (C), Hans-Inge Smetana (KD), Maria Lundqvist Brömster (L). Bestämd andel klinisk tjänstgöring för nya chefskap i regionen
RS 1557-2023

Motion nr 29-2023 från Petter Nilsson (SD) m.fl. Avpolitisera psykiatrin
RS 1598:1-2023

Beslut

Motionerna nr 24-29 är anmälda.

Beslutsunderlag

- Motion nr 24-2023
- Motion nr 25-2023
- Motion nr 26-2023
- Motion nr 27-2023
- Motion nr 28-2023
- motion nr 29-2023

§ 122 Anmälan av interpellationer
RS 135-2023

Sammanfattning

Inkomna interpellationer:

Interpellation nr 41-2023 från Petter Nilsson (SD). Anser Socialdemokraterna att Region Västerbotten ska finansiera antidemokratiska organisationer?
RS 1378-2023

Interpellation nr 42-2023 från Lars Jacobsson (L). ST-läkarblock inom privatvården
RS 1426-2023

Interpellation nr 43-2023 från Ewa-May Karlsson (C) till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Hur var sommaren i vården?
RS 1492-2023

Förslag till beslut

Under överläggningen yttrar sig Håkan Andersson (C), Petter Nilsson (SD) och Maria Kristoffersson (C).

Håkan Andersson (C) yrkar att interpellation nr 41-2023 från Petter Nilsson (SD), inte ska få ställas då frågeställningen riktar sig till ett parti istället för till regionstyrelsens ordförande.

Petter Nilsson (SD) yrkar att den får ställas.

Beslutsgång

Omröstning begärs. Regionfullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till att interpellationen ska få ställas.

Nej-röst för bifall till att interpellationen inte ska få ställas.

Omröstningsresultat

Med 5 ja-röster, 24 nej-röster, 39 som avstår samt 1 som ej röstat, finner regionfullmäktige att interpellation nr 41-2023 inte får ställas. Se omröstningsbilaga nr 1.

Beslutsgång

Ordförande frågar därefter fullmäktige om interpellationerna nr 42 och 43 får ställas och finner att fullmäktige bifaller desamma.

Beslut

Interpellation nr 41-2023 får inte ställas.

Interpellationerna nr 42 och nr 43 får ställas.

§ 123 **Anmälan av frågor**
RS 136-2023

Sammanfattning

Inkomna frågor;

Fråga nr 9-2023 från Maria Kristoffersson (C). Hur tillgänglig är testningen av spädbarn?
RS 1587-2023

Fråga nr 10-2023 från Patricia Riselius (C). Hur klarar vi tillgänglighet på vuxenpsykiatrin NUS?

Förslag till beslut

Peter Olofsson (S) yrkar att fråga nr 10-2023 från Patricia Riselius (C) inte får ställas då den är alltför omfattande.

Beslutsgång

Ordförande frågar fullmäktige om fråga nr 10-2023 får ställas eller ej och finner att fullmäktige beslutar att frågan inte får ställas.

Beslut

Fråga nr 9-2023 från Maria Kristoffersson (C) får ställas.

Fråga nr 10-2023 från Patricia Riselius (C) får inte ställas.

Beslutsunderlag

- Fråga nr 9-2023 Hur tillgänglig är testningen av spädbarn
- Fråga nr 10-2023

§ 124 Revisorernas information till regionfullmäktige

Sammanfattning

Bert Öhlund (S), vice ordförande i revisionen, informerar fullmäktige om följande aktuella frågor;

Årligen genomförs 20 granskningar i regionen och hälften av dem utgörs av de obligatoriska granskningarna. Den andra hälften är fördjupade granskningar, i år kommer revisionen bla undersöka arbetet med att säkerställa vården inom NUS, samverkan om vård till äldre och multisjuka samt arbetet med personal- och kompetensförsörjning. Utöver detta granskar revisionen årligen hur nämnderna, styrelsen och förvaltningarna arbetar med ekonomistyrning, med att få bättre koll över sin ekonomi.

Som exempel på arbetssätt informeras om den granskning som gjorts av en basenhet, där följsamhet till reglementen och andra regler i regionen har undersökts. Granskningen visade på att enheten i huvudsak följde reglerna för arbetsmiljö och patientsäkerhet, däremot fanns brister inom det ekonomiska området. Basenheten var bland annat sen med att betala fakturor, vilket föranledde ytterligare granskningar inom området. Problemet med sena betalningar var inte isolerat till denna basenhet, för regionens del handlar det om att mer än 7 % av alla fakturor betalas för sent. Revisionen kommer därför att göra en större granskning där man ska utreda var i organisationen problemen finns, varför bristerna är så stora samt straffavgifternas omfattning. I december återkommer revisionen med en rapport med rekommendation om åtgärder, och förhoppningen är att detta ska bidra till att regionen framgent slipper betala onödiga straffavgifter.

Huvuddelen av revisionens granskningar brukar vara färdiga i december eller i början av nästföljande år. Rapporterna skickas till berörd styrelse, nämnd samt till fullmäktiges ledamöter. Berörda nämnder får möjlighet att yttra sig över granskningarna och revisionens rekommendationer, och revisionen för även dialog kring genomförda granskningar.

På fullmäktige i november kommer revisionen att informera om delårsrapporten, och precis som i andra delar av landet är revisionen oroad över den ekonomiska situationen i regionen.

§ 125 **Interpellation nr 32-2023 från Anna Ackemo (M). Finns det någon långsiktig plan för kompetensförsörjningen vid röntgen i Lycksele?**
RS 964-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 83- 2023) har medgett att Anna Ackemo (M) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Vid Lycksele röntgenavdelning finns i dag vakanser av tjänster som röntgensjuksköterska. Inom några få år har man även flera pensionsavgångar. Röntgenavdelningen är helt avgörande för att kunna upprätthålla länssjukvården i södra Lappland såväl under ordinarie vårdprocesser så som vid akuta händelser. Därför är en långsiktig kompetensförsörjnings-strategi helt avgörande.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S);

1. Vilka åtgärder och långsiktig planering har och avser den röd/gröna majoriteten att vidta för att säkra bemanningen av röntgensjuksköterskor vid Lycksele lasarett?

Anna Ackemo (M)
Ledamot i regionfullmäktige"

Svaret som lämnas skriftligen har lydelsen;

"Den demografiska utvecklingen i inlandet är en utmaning för flertalet yrkeskategorier, däribland även röntgensjuksköterskor. Röntgenavdelningen är precis som interpellanten menar en viktig kugge för att kunna upprätthålla länssjukvården i södra Lappland, såväl avseende ordinarie vårdprocesser som vid akuta händelser. Utöver det säkerställer även verksamheten i Lycksele att det finns röntgensjuksköterskekompetens på våra sjukstugor i södra Lappland.

På röntgenavdelningen i Lycksele är medelåldern 42 år och på Lycksele lasarett som helhet är medelåldern 45 år. Utifrån nuvarande personal på röntgenavdelningen så kommer 2 av 19 personer att gå i pension inom de kommande 8 åren.

För att säkerställa kompetensförsörjning i södra Lappland behöver regionen som arbetsgivare se på utmaningen ur olika aspekter en kombination av utbildning, marknadsföring, ekonomiskt stöd och samarbete i länet:

<u>Utbildning och kompetensutveckling:</u>
Det är viktigt att vi som arbetsgivare erbjuder utbildningsmöjligheter och kompetensutveckling i glesbygden för att möjliggöra för medarbetare att utveckla relevanta färdigheter och kvalifikationer. Det måste även finnas incitament för medarbetare att vilja kompetensutveckla sig.

Utbildningsbidrag/studielön kan erbjudas för vissa inriktningar när det gäller vidareutbildning för sjuksköterskor och undersköterskor. Men att därifrån ta steget till att finansiera en grundutbildning är stort och här måste en sådan insats noga övervägas och ställas i relation till andra aspekter. Andra varianter för att stimulera exempelvis undersköterskor att studera vidare till legitimationsyrken är under utredning.

Attraktivitet och marknadsföring:
Regionen måste stärka marknadsföringen av att leva och bo i hela Västerbotten och visa upp de fördelar och möjligheter som finns där. Det kan innefatta att betona en bättre livskvalitet, närheten till naturen, lägre boendekostnader och andra faktorer som kan vara attraktiva för potentiella invånare och framtida medarbetare.

Samarbete i länet:
Bild och funktionsmedicin är en länsklinik och därmed är kompetensförsörjningen av specifikt röntgensjuksköterskor en länsövergripande fråga. I perioder vid brist på personal på vissa orter så finns möjligheter att stötta upp från andra delar i länet."

Sedan, Anna Ackemo (M), Anna-Lena Danielsson (S), Petter Nilsson (SD), Kjell Bäckman (V) och Betty-Ann Nilsson (KD) yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 126 **Interpellation nr 33-2023 från Betty-Ann Nilsson (KD). Är det en långsiktig nedmontering av vården i södra Lappland vi nu ser?**
RS 965-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 83- 2023) har medgett att Betty-Ann Nilsson (KD) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Vi Kristdemokrater värnar om vård för hela länets befolkning. Man ska kunna bo och leva i hela vårt län. Och inte minst bonde i södra Lappland där Lycksele lasarett är navet men en viktig del är också sjukstugorna och de akutplatser som finns.

För en tid sedan fick vi information att från och med den 5 juni blir det förändringar kring öppethållande och tillgänglighet till Malå sjukstuga. Till följd av personalbrist stängs Malå sjukstugas fyra akutplatser som ligger i anslutning till kommunens särskilda bonde Tjamstagården.

Tanken med nära vård är mer tillgänglig, närmare vård som tillsammans med nya arbetssätt i vården innebär att resurserna inom vård och omsorg kan användas bättre och därmed räcka till fler samt bli mer individanpassad.

Sjukstugorna är en stor och viktig del i omstruktureringen till Nära vård. När nu platser stängs motverkas arbetet med nära vård väsentligt.

Utifrån ovanstående vill jag ställa följande frågor:

- Är akutplatserna i Malå stängda för gott?
- Är löftet om hälsocentral i varje kommun inte aktuellt längre?

Betty-Ann Nilsson, Kristdemokraterna"

Svaret som lämnas skriftligen har lydelsen;

"För att säkra en jämlik hälso- och sjukvård för invånarna i södra Lappland behöver vi skapa bättre förutsättningar för ökat samarbete och samnyttjande av resurser både mellan hälsocentralerna och lokalt med kommunerna. Ett arbete som har påbörjats och som behöver få snabb framdrift.

Utifrån kravet att varje hälsocentral ska kunna erbjuda samma service oavsett befolkningsunderlag och tillgängliga resurser är en utmaning utifrån att det är svårigheter att rekrytera den personal som krävs.

Gällande basenheten Malå/Sorsele så har man under en lång tid varit beroende av hyrpersonal för att kunna bedriva både uppdraget som hälsocentral och de tilläggsuppdrag man har. Svårigheten att bemanna blir allt tuffare och man har tvingats börja flytta resurser från hälsocentralen för att klara dygnetrunt-verksamheten, något som riskerar att skapa undanträngningseffekter och prioriteringar som till slut även påverkar våra mest sjuka och sköra patienter.

Under 2022 tvingades man stänga AVA i Malå under en längre period. När bemanningsläget bedömdes kunna möjliggöra en öppning av platserna, så öppnade dessa, vilket redan efter ett par veckor visade sig inte fungera. Problem med kompetensförsörjningen kvarstod och man behövde även stänga under 2023. Med dessa förutsättningar och med vetskapen om att kommunen kommer att stänga ner Tjamstangården så håller AVA i Malå stängt. För att ta steg framåt i arbetet med nära vård är samarbete med kommunerna viktiga steg på vägen. Ett samverkansavtal med Malå kommun som innebär att vi tillsammans kan bedriva vårdplatser krävs för att hålla våra sjukvårdsplatser öppna.

Regionfullmäktige har beslutat att vi ska ha en hälsocentral eller sjukstuga i varje kommun, det beslutet står fast."

Sedan, Betty-Ann Nilsson (KD), Anna-Lena Danielsson (S), Per-Erik Lundmark (S), Kjell Bäckman (V), Petter Nilsson (SD) och Emma Lindqvist (MP), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 127 Interpellation nr 34-2023 från Maria Lundqvist Brömster (L). Peer Support i Västerbotten
RS 966-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 83- 2023) har medgett att Maria Lundqvist Brömster (L) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Västerbottens första utbildning av Peer Supporters genomfördes v 37–41, 2021 i Västerbotten. Utbildningen som pågick under fem veckor genomfördes i samverkan mellan Region Västerbotten, Hjärnkoll - Västerbotten och Medlefors folkhögskola. Det finns idag 11 utbildade Peer Supporters i länet. Det finns 70 i hela landet.

Peer Support innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa utbildas till att på olika sätt arbeta som stödpersoner inom verksamheter som erbjuder vård, stöd eller rehabilitering.

Peer Supporters grundläggande uppgift är att fungera som kamratstödjare till deltagare, brukare eller patienter, baserat på kunskaper utifrån egna erfarenheter av återhämtning och minskat självstigma. Med stöd av en Peer Supporter kan deltagaren, brukaren eller patienten snabbare förstå och hantera sin psykiska ohälsa och minska självstigma, för att bli en starkare och aktivare person i sin återhämtning.

Men anledning av ovanstående ställer jag följande frågor till Hälso-och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S):

- Har någon Peer Supporter fått något engagemang inom psykiatrin eller inom primärvården i länet?
- Hur ser planen ut för att anlita Peer Supporters inom dessa verksamheter?

Maria Lundqvist Brömster, gruppledare (L)"

Svaret som lämnas skriftligen har lydelsen;

"Genom åren har det funnits en dialog med Hjärnkoll samt en vilja från specialistpsykiatrins sida att anställa Peer supporters i regionens verksamheter. Det finns flera fördelar med att engagera Peer support i specialistverksamheterna. Dels den stärkta möjligheten till brukarinflytande, samt att plattformen för Peer support erbjuder ett naturligt återhämtningsinriktat förhållningssätt, vilket har utvärderats positivt i flera regioner som har arbetats aktivt med Peer support. För den behövande blir vården även mer personcentrerad, ökad möjlighet till att få vård i rätt instans samt att behandlingsresultatet blir bättre.

Den första utbildningen av Peer supporters i Västerbotten anordnades hösten 2021. Detta var mitt i covid-19-pandemin vilket påverkat användningen av Peer support i verksamheterna. Idag finns det ingen som är anställd som Peer support i regionen. Regionen skulle behöva se över förutsättningarna för Peer support, både inom specialistpsykiatrin och primärvården. Från verksamheterna ser man möjlighet att

anlita Peer supporters om det går att hitta en bra anställningsform med ett tydligt arbetsgivaransvar och om finansiering kan säkras för längre perioder än 1 år. Eftersom det inte finns några riktade satsningar kring Peer supporters från nationellt håll så måste en sådan prioritering hanteras i budgetarbetet."

Sedan, Maria Lundqvist Brömster (L), Anna-Lena Danielsson (S), Susanne Dufvenberg (S) och Petter Nilsson (SD), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 128 **Interpellation nr 35-2023 från Hans-Inge Smetana (KD). Vårdvalets beställning**
RS 1024-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 83- 2023) har medgett att Hans-Inge Smetana (KD) får ställa en interpellation till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S), med lydelsen;

"Västerbotten är ett stort län och vi har demografiska utmaningar. Därför är Nära vård viktigt ur många perspektiv inte minst ur ett jämlikt perspektiv. Här menar vi Kristdemokrater att det finns lite mer att önska. Intressant att i vår till befolkning minsta del, men till ytan största del, Södra Lappland har man kommit längst i omställningsarbetet mot Nära vård, medan vi har lite att jobba med vid kusten. Inte minst i Skellefteå, med den utveckling som där sker, där Primärvården under lång tid haft stora problem.

Det torde vara känt att Primärvården är en nyckel till Nära vård och samtidigt nyckeln för den omställning vi behöver göra inte minst i vårt län. Vi konsumerar för mycket slutenvård eftersom tidiga upptäckter inte hinner göras i den utsträcknings som hade gjorts om primärvården hade mer resurser och bättre flöden. Det är ju t o m så att många hälsocentraler tvingas sommarstänga. Men sjukdomar och vårdbehov upphör tyvärr inte under sommaren.

Vi behöver uppgradera Primärvården i vårt land och i Västerbotten i synnerhet. När inte regionen själv klarar basuppdraget inom Primärvården är de privata aktörerna viktiga. De tillför en möjlighet i o med att man kan öppna och driva hälsocentraler, just Primärvård som vi har behov av. Därför är Vårdval Västerbotten en viktig ingrediens för att stärka Primärvården.

I Vårdval Västerbotten anser Kristdemokraterna att vi lagt in alldeles för mycket i grunduppdraget. Tittar man över vårdvalet i landets regioner står det klart att Västerbotten är en av de regioner som har det mest komplicerade upplägget i grunduppdraget. Mycket av det vi lagt in i basuppdraget skulle kunna ligga som tilläggsuppdrag.

Detta försvårar för aktörer att starta en mindre hälsocentral och bidra till vårdbehovet. Möjligen är det också majoritetens tanke, då många kritiska röster hörs från majoriteten gällande vårdvalet. Men vårdvalet har kommit för att stanna. Och det är vi Kristdemokrater glada för. För oss är vårdens kvalitet viktigare än vem som utför desn.

Vi har många läkare som t ex har sin stuga i fjällen. Tänk om möjligheten fanns att ha en klinik som kan ta emot primärvårdspatienter t ex på fredag och måndag när man ändå åker till stugan. Då är vårdvalet rätt använt. Och medborgarna får tillgång till Nära vård.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Peter Olofsson:
- Anser du att Region Västerbottens primärvård klarar sitt vårduppdrag?
- Anser du att privata hälsocentraler är viktiga aktörer att värna om?
- Är du villig att se över Vårdvalets beställning till att minska i grunduppdraget så fler

aktörer kan starta hälsocentral, och Västerbottningarna får den nära vård man är berättigad till?
Hans-Inge Smetana, Gruppledare (KD)"

Svaret som lämnas skriftligen har lydelsen;

"Hälsocentralernas uppdrag i Hälsoval primärvård Västerbotten speglar den definition av primärvård som finns i hälso- och sjukvårdslagen. Lagen anger att primärvård är öppen vård som ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper. Primärvården svarar för behovet av sådana åtgärder i form av medicinsk bedömning och behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering som inte kräver särskilda medicinska eller tekniska resurser eller någon annan särskild kompetens. Hälso- och sjukvårdslagen anger också att primärvården särskilt ska tillhandahålla de hälso- och sjukvårdstjänster som krävs för att tillgodose vanligt förekommande vårdbehov, se till att vården är lätt tillgänglig, tillhandahålla förebyggande insatser utifrån såväl befolkningens behov som patientens individuella behov och förutsättningar, samordna olika insatser för patienten i de fall det är mest ändamålsenligt att samordningen sker inom primärvården, och möjliggöra medverkan vid genomförande av forskningsarbete. Från och med 1 januari 2024 kommer även ett förtydligande i lagen om att primärvården särskilt ska tillhandahålla rehabiliterande insatser utifrån patientens individuella behov och förutsättningar. Primärvårdens uppdrag som det är formulerat i beställningen av hälsovalet har sin utgångspunkt i att hela befolkningen ska få tillgång till en jämlik primärvård som lever upp till hälso- och sjukvårdslagens definitioner, intentioner och mål.

I interpellationen framförs synpunkten att det ingår för mycket i grunduppdraget i Region Västerbottens Hälsoval för primärvård och att delar av det som ingår i uppdraget skulle kunna ligga utanför hälsocentralernas basuppdrag. Vidare framförs i interpellationen en synpunkt om att det ingår mer i hälsocentralernas uppdrag i Västerbotten än vad det gör i andra regioner i landet. I interpellationen framgår inte vilka andra regioner som jämförelsen gäller och vilka faktaunderlag som synpunkten baseras på. En jämförelse av vårdvalsuppdraget i övriga regioner i norra Sverige visar att uppdraget i Norrbotten, Västernorrland och Jämtland är mycket likt det som Västerbotten har.

Det saknas grund för slutsatsen att Region Västerbottens uppdrag för hälsocentralerna inom hälsovalet generellt skulle vara mer omfattande än andra regioners. Alla regioners förfrågningsunderlag för vårdcentraler/hälsocentraler finns tillgängliga på Upphandlingsmyndighetens webbplats och där finns möjlighet att läsa vidare om andra regioners vårdvalsuppdrag och göra jämförelser om intresse finns. Uppdragen för hälsocentralerna/vårdcentralerna i regionerna i norra Sverige är lika vilket ter sig naturligt utifrån att regionerna har liknande förutsättningar, både geografiskt med långa avstånd och demografiskt med en åldrande befolkning.

I interpellationen framgår inte vilka områden som föreslås ligga utanför hälsocentralernas uppdrag. De områden som idag ingår i Hälsovalet bygger på vad som i hälso- och sjukvårdslagen anges som primärvårdens grunduppdrag. Befolkningens behov av hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå kommer att kvarstå oavsett om det ingår i hälsocentralens uppdrag eller inte. Om delar tas bort från grunduppdraget kvarstår frågan vilka enheter i regionen som ska ansvara för att tillhandahålla de delar av primärvårdsuppdraget som då inte ingår i hälsocentralernas

uppdrag. Ett alternativ blir att centralisera vissa delar av primärvården. Frågan är då hur långa avstånd till hälso- och sjukvård som är acceptabla för invånarna i länet och vad som kan anses vara patientsäkert, inte minst i de glest befolkade delarna i länet.

Ett alternativ till att minska på hälsocentralernas grunduppdrag för att möjliggöra etablering i glest befolkade delar av länet är att se över möjligheten att införa olika typer av vårdval i de olika länsdelarna. Ny lagstiftning från 2022 öppnar upp för att regionens geografiska område får delas upp i två eller flera delområden med separata vårdvalssystem. Eftersom förutsättningarna för att bedriva hälso- och sjukvård skiljer sig åt i länet kan det vara en möjlighet för regionen att ta ställning till. En uppsplittring av primärvårdens insatser kan dock missgynna invånarna som behöver en nära sammanhållen vård. Att samordna olika insatser för patienten är också ett av primärvårdens grunduppdrag.

Det går inte att ge ett entydigt svar på hur vi klarar primärvårdens uppdrag idag då hälsocentralernas resultat är blandade och ser olika ut inom olika delar av uppdraget. Det finns hälsocentraler som har mycket bra tillgänglighet men kan ha sämre resultat inom andra områden inom uppdraget som exempelvis första linjen för psykisk ohälsa och hälsofrämjande insatser. Andra hälsocentraler klarar vissa delar av uppdraget mycket bra till exempel mödrahälsovården, barnhälsovården och rehabiliteringsinsatserna, men har sämre resultat vad gäller tillgänglighet eller läkarkontinuitet.

Den generella kompetensbristen inom primärvården försvårar möjligheten att klara av vårduppdraget. Tillgängligheten till primärvården är sämre i Västerbotten jämfört med genomsnittet i landet. Den nationella patientenkäten visar dock att andel patienter i primärvården i Västerbotten som anser att sitt aktuella behov av vård och behandling har blivit tillgodosett förbättrades mellan 2021 och 2022. Det är också en högre andel patienter i Västerbotten som är nöjda med vården och anser att sitt aktuella vårdbehov blivit tillgodosett jämfört med genomsnittet i riket.

Hälsocentralernas uppdrag bör följa utvecklingen mot nära vård. Utvecklingen mot nära vård beskrivs som ett förändrat förhållningssätt. Omställningen innebär att samskapa med invånare och flytta fokus till att arbeta mera personcentrerat, sammanhållet, proaktivt och hälsofrämjande. Den omställningen går inte i riktningen mot att smalna av och begränsa primärvårdens uppdrag. I stället ska primärvården vara navet i hälso- och sjukvården och den vårdnivå som ska vara nära invånarna och bidra till hälsa och trygghet.

Regionfullmäktige har gett regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att en genomlysning av primärvården ska genomföras i två delar. Den ena delen är att styrningen av primärvården ske ses över. Där ingår att se över styrprocesser, ansvarsfördelning vad gäller planering, budget, resursfördelning och uppföljning. Den andra delen är att driften av primärvården ska ses över, där ingår hur måluppfyllelse och effektivitet nås utifrån fokus på tillgänglighet. Målsättningar ska konkretiseras och åtgärdsplaner ska tas fram. Regionfullmäktiges uppdrag kan ses som ett första steg att genomföra förändringar och reformeringar av primärvården i Västerbotten.

Vi inväntar resultatet av den pågående genomlysningen av primärvården. Genomlysningen kommer att leda till att åtgärdsplaner för primärvården tas fram.

Utdragsbestyrkande

Regionfullmäktiges uppdrag kan ses som ett första steg att genomföra förändringar och reformeringar av primärvården i Västerbotten."

Sedan, Hans-Inge Smetana (KD), Peter Olofsson (S), Maria Kristoffersson (C), Ulf Wahllöf (M), Jonas Karlberg (V) och Urban Lindström (S), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 129 **Interpellation nr 36-2023 från Betty-Ann Nilsson (KD). Barnvänligaste länet**
RS 1025-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 83- 2023) har medgett att Betty-Ann Nilsson (KD) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Västerbotten ska vara det barnvänligaste länet” är mål nr 2 och ”Vi levererar jämlik- och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet” är mål nr 6 i Region Västerbottens regionplan men vi Kristdemokrater ställer oss väldigt frågande till uppföljningen av det målet.

Västerbotten är ett stort län och vi har många som bor i vårt inland, Södra Lappland däribland många barn. Många av dessa barn är i behov av glasögon som man får utskrivna vid Ögonkliniken i Lycksele precis om barn vid kusten får glasögonrecepten utskrivna vid Ögonklinikerna i Umeå respektive Skellefteå, men där slutar jämlikheten.

Så långt är allt bra men, prisskillnaderna är enorma mellan kust och inland vilket vi Kristdemokrater anser är djupt olyckligt utifrån barnperspektivet.

I Umeå och Skellefteå är utbudet av återförsäljare av glasögon stora, många stora kedjor med ekonomiska muskler vilket inte är fallet i inlandet. Optiker finns enbart i Vilhelmina, Storuman och Lycksele, alla andra kommuner saknar optiker vilket medför att man som förälder måste åka till närmaste optiker eller ordna med glasögon i Lycksele innan man åker hem. Ett annat alternativ är att åka till någon av de större städerna vilket ofta medför att föräldrar samt barn måste ta ledigt för att kunna genomföra glasögoninköp.

Vid kusten kan man få ”gratis” glasögon, kedjorna tar enbart bidraget som man får, som i nuläget är 800 kr, i vissa fall 1300 kr beroende på vilka glas som är utskrivna. Ofta kan man dessutom få ett par extra till en ringa kostnad. Tyvärr är det inte så om man bor i Södra Lappland. Här kan man få betala upp till 2000-3000 kr efter det att bidraget är bortdraget. Många gör det trots allt för man ser fördelen med att köpa glasögonen nära om de skulle gå söder, kan annars bli långa resor till kusten. Barn är rörliga och ska vara det, behovet av glasögon ska inte begränsa dem.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Anna-Lena Danielsson:

- anser du att vi har en jämlik vård och att Region Västerbotten står upp för att vara det barnvänligaste länet?
- anser du att det är försvarbart med denna orättvisa som i nuläget råder?
- är du beredd att se över bidragsdelen till våra barn så att det blir jämlikt oavsett vart i vårt län man bor?

Betty-Ann Nilsson, ledamot i HSN (KD)"

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) har överlämnat interpellationen för besvarande till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S).

Svaret som lämnas skriftligen har lydelsen;

"I Västerbotten får barn och unga bidrag till glasögon eller kontaktlinser. Bidraget gäller från födseln till och med dagen innan man fyller 20 år. Det faktiska beloppet är på högst 800 kr per kalenderår och ansökningstillfälle. Barn som är sju år och yngre behöver remiss till en ögonmottagning där en ögonläkare eller ortoptist bedömer behoven. Från åtta års ålder kan barn och unga göra synundersökningen hos en optiker.

För barn 0–7 år hanteras fakturaunderlagen av Ögonkliniken. För barn och unga 8–19 år hanteras fakturaunderlagen centralt av Region Västerbotten. För båda dessa grupper var kostnaden för glasögonbidrag drygt 5 miljoner kronor under 2022.

I de fakturaunderlag som kommer från optiker till Ögonkliniken redovisas endast den summa som motsvarar bidragsdelen 800 kr. I sällsynta fall kan glasögonen vara billigare och då framgår detta. Om glasögonen blivit dyrare sker ingen redovisning till Ögonkliniken. Därmed har inte Ögonkliniken någon övergripande kontroll på prisbilden i länet.

Att utbudet av optiker är större i Umeå och Skellefteå än i övriga kommuner i Västerbotten beror på den fria marknaden. Efterfrågan är större i kustbandet och det är den fria marknaden som styr var etablering sker.

I Sverige är det respektive region som beslutar om bidragets innehåll och storlek. Ibland ingår både glas och båge och ibland endast glas. Även inom Norra sjukvårdsregionen skiljer sig bidragen åt. I Västerbotten är bidraget 800 kr, i Jämtland/Härjedalen 700 kr och i Västernorrland 900 kr. I Norrbotten får barnen full kostnadstäckning för glas eller kontaktlinser."

Sedan, Betty-Ann Nilsson (KD), Peter Olofsson (S), Petter Nilsson (SD), Maria Eriksson (KD), Daniel Johansson (V) och Patricia Riselius (C), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 130 Interpellation nr 37-2023 från Hans-Inge Smetana (KD). Har vi skattehöjning att vänta?
RS 1026-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 83- 2023) har medgett att Hans-Inge Smetana (KD) får ställa en interpellation till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S), med lydelsen;

"Regionen styrs med en olaglig minusbudget. Och idag ser situationen ännu sämre ut än då minusbudget lades. Redan då och långt innan har Kristdemokraterna tillsammans med övriga allianspartier gång på gång lyft att detta inte bara kan fortgå. Dels lade vi en budget för innevarande år som inte var underbalanserad men som ansvarligt inte innehöll så många reformer. Det ansåg vi oss inte ha råd med. Majoriteten däremot hade råd med reformer och dessutom en underbalanserad budget och det är verkningsgraden av vanstyret vi nu ser. Prognosen för innevarande år visar på ett underskott i storleksordning på 733 miljoner kronor.

Som i alla sammanhang är tidiga insatser viktiga. Så även när det gäller ekonomin. Därför anser Kristdemokraterna att som den sittande rödgröna majoritet år efter år valt att helt blunda för nödvändiga anpassningar till rätt kostymstorlek inte är ett ansvarigt ledarskap. Revisorerna har också gång på gång påtalat orimlighet att fortsätta på den inslagna vägen.

Nu har fullmäktige tagit en sparplan när det gäller minskning av administrativa tjänster. Arbetet att verkställa detta pågår i styrelser och nämnder. Det är hög tid att vi diskuterar vilka åtgärder som ger effekt på de sparbeting som fullmäktige beslutat. Av hävd har vi sett att de sparbeting och sparpaket som lagts i regionen och tidigare landstinget gett effekter på i bästa fall 50 – 60 %. Det sparbeting som fullmäktige beslutat på ca 100 miljoner motsvarar inte på långa vägar den besparing som verkligen borde göras för att ha en långsiktigt god ekonomisk hushållning. Om vi ska undanröja det strukturerade underskottet så bör vi ha ett sparpaket på ca 700 miljoner med full effekt. Även investeringarna behöver vi minska över tid om vi ska få en ekonomi i balans.

Det ekonomiska läget är extremt, och vi sitter i ett sjunkande skepp med en kapten som inte vet hur man tömmer båten på vatten eller vet vilken inriktning vi ska styra. När vi i oppositionen lyfter det strukturerade underskottet, eller den ökande nettokostnaden eller de stora investeringarna så får vi höra att det inte finns nåt strukturerat underskott och att den dåliga ekonomin delar vi med alla regioner och det är regeringens fel som inte tillskjuter tillräckligt med resurser. Skillnaden mot andra regioner är att man har sparade slantar vilket Västerbotten helt saknar.

Men vi måste tydliggöra så det är sagt, att det finns ingen regering oavsett färg som kommer att tillskjuta medel i den omfattning region Västerbotten behöver för att täcka alla år av vanstyre. Vi måste först göra arbetet på hemmaplan och arbeta mot en långsiktigt god ekonomisk hushållning.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Peter Olofsson:

- Har vi ett strukturerat underskott i Region Västerbotten?
- Hur tänker du gällande den långsiktiga ekonomin, och vilka åtgärder ser du behov av?
- Kommer vi få full effekt på det besparingspaket fullmäktige beslutat?
- Anser du idag att en olaglig underbalanserad budget var rätt att lägga?
- Har du för avsikt att höja skatten inför nästa år?

Hans-Inge Smetana gruppledare (KD)"

Svaret som lämnas skriftligen har lydelsen;

"SKR har i sin samanställning över regionernas ekonomi prognoserat ett underskott på 22 miljarder, tyvärr är Västerbotten inget undantag utan vi har samma utveckling som övriga regioner i landet. Den ekonomiska situationen har, oavsett vad vi väljer att kalla den, behov av åtgärder för att få en långsiktigt god ekonomisk hushållning. Åtgärder kan handla om minskade kostnader, men också ökade intäkter, allt detta behöver utredas vidare. Därtill behöver regeringen ta sitt ansvar och ge ökade statsbidrag, då samtliga regioner befinner sig i samma ekonomiska situation utifrån en inflation som vi inte sett sedan 90-talet. Det är orimligt att sjukvården skall ta konsekvenserna av den situation som blivit efter Rysslands invasion av Ukraina.

Åtgärder som berör personal innebär att vi som arbetsgivare är skyldiga att följa lagar och regler, därför kan det ta olika lång tid innan man får full kostnadseffekt. Det är oerhört viktigt att vi ser effekten av minskade administrativa kostnader under 2024.

Den negativa budgeten som lades för 2023 är direkt kopplad till den oerhört höga pensionskostnadsökningen som påverkats av den höga inflationstakten. Vi har tolkat det som att det var det rätt att lägga en negativ budget för 2023. Den kostnadsökningen är av tillfällig karaktär för åren 2023 och 2024. Vi kan konstatera att det är 17 av 21 regioner som har lagt en minusbudget, men redan efter 4 månader har alla regioner ett underskott. Alternativet för oss skulle vara att lägga en budget på plus resultat men utan någon förankring i verkligheten, resultat för året skulle ha blivit detsamma."

Sedan, Hans-Inge Smetana (KD), Peter Olofsson (S), Petter Nilsson (SD) och Jonas Karlberg (V), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 131 Interpellation nr 38-2023 från Betty-Ann Nilsson (KD). Lipödem
RS 1027-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 83- 2023) har medgett att Betty-Ann Nilsson (KD) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Lipödem är en smärtsam kronisk sjukdom i fettvävnaden. Vid Lipödem ökar kroppens fettceller i storlek vilket gör att omfånget av vissa delar av kroppen ökar, framför allt över höfter, lår och underben men även armar. Typiskt är att fettsamlingen sitter symmetriskt (lika på båda sidoordnad av kroppen), men påverkar sällan händer och fötter.

Fettsamlingen som bildas vid Lipödem är smärtsamma och orsakar ömhet, värk och tyngdkänsla. Varför smärtan uppstår är ännu inte klarlagt. Det är också vanligt att lätt få blåmärken. Du känner dig orkeslös, upplever mjölksyra och blir snabbt trött vid ansträngning.

Okunskapen är stor kring Lipödem. Patienter berättar om dåligt bemötande och blir hänvisad att gå ner i vikt, trots att Lipödem är en klassificerad diagnos. Det finns en brist på kunskap när det gäller Lipödem och ingen kvinna ska behöva lida av en kvinnosjukdom på grund av okunskap och brist på kvalificerad behandling.

När man söker information om Lipödem på Region Västerbotten 1177 finns i princip ingen information. Söker man på Region Jönköping får man både upp vad det är, symtom, behandling mm.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Anna-Lena Danielsson:
- Anser du att vi i Region Västerbotten har ett bra bemötande gentemot denna patientgrupp?
- Anser du att man borde titta över informationen som finns på 1177 när det gäller lipödem?
- Är du beredd att göra förändringar när det gäller omhändertagandet av dessa patienter?

Betty-Ann Nilsson(KD)
Ledamot i Regionfullmäktige"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Lipödem är ett kroniskt tillstånd som kan vara svårt att skilja från fetma. Det drabbar framför allt kvinnor i perioder av hormonella förändringar som vid pubertet, graviditet och klimakteriet. Tillståndet utmärks av att fettansamlingen sitter symmetriskt i de nedre extremiteterna, men inte på fötterna. Överkroppen kan ha helt normalt utseende medan underkroppen från stussen och nedåt är förstorad. Vid undersökning och smärtanalys observeras att patienterna är tryckömma vid palpation av fettinsamlingen och många patienter lider av kronisk smärta. Den stora fettansamlingen kan påverka gångmönster och öka risken för artrosutvecklingen. Majoritet av patienter med

lipödem hanteras inom primärvården. Det är viktigt att ha kunskap och skilja tillståndet från lymfödem.

Idag finns det tyvärr ingen botande behandling mot själva grundsjukdomen. Den behandling som kan erbjudas idag är konservativ behandling, med kompressionsbehandling och fysisk aktivitet, vilket kan lindra smärtan men inte har någon större effekt på fettvolymen. Enstaka patienter har behandlats med fettsugning men den behandlingsmetoden erbjuds inte inom offentliga vården i Sverige och motivering är saknaden av vetenskaplig evidens.

Information om lipödem behöver förbättras på 1177 Västerbotten samt bland vårdpersonalen. Arbete för att förbättra information på 1177 kommer att påbörjas.

Det krävs mer forskning och studier kring patienter med lipödem för att vi mer säkert ska kunna veta både de positiva effekterna såväl som eventuella biverkningar för de olika insatserna. Idag finns inte många studier som långsiktigt studerat lipödem eller framför allt effekten av fettsugning vid lipödem."

Sedan, Betty-Ann Nilsson (KD), Anna-Lena Danielsson (S), Liv Granbom (M) och Jonas Karlberg (V), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 132 Sammanträdesplan för regionfullmäktige 2024
RS 1422-2023

Sammanfattning

Enligt kommunallagen 5 kap, 12 och 13 §, ska fullmäktige årligen besluta om när ordinarie sammanträden ska hållas.

I förslaget har kommunallagens föreskrifter om den ekonomiska förvaltningen beaktats samt andra viktiga hålltider i Region Västerbottens planerings- och uppföljningsprocess. Den nya planeringsprocessen innebär att regionplanen antas i november och som en följdeffekt föreslås att junisammanträdet reduceras från två dagar till en dag.

Med anledning av det ekonomiska läget föreslås att även aprilsammanträdets gruppdag samt 1:a sammanträdesdag kortas ner. Förslaget är att gruppmötet genomförs mellan kl 10-13.45 på tisdagen den 23 april, och att sammanträdet därefter genomförs mellan kl 14.00-18.00.

De föreslagna ändringarna, med en gruppdag mindre i april (-200 tkr) och en sammanträdesdag mindre i juni (-300 tkr), uppskattas ge en total besparing på ca 500 tkr.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Följande sammanträdesdagar fastställs för regionfullmäktige 2024;

20 februari (gruppdag 19 februari)
23-24 april (gruppmöte halvdag 23 april)
18 juni (gruppdag 17 juni)
24 september (gruppdag 23 september)
26-27 november (gruppdag 25 november)

Regionfullmäktige sammanträder mellan kl 08.30-17.00, förutom den 23 april då sammanträdet sker mellan kl 14.00-18.00.

En utvärdering genomförs av förändringen inför beslut om sammanträdesplan 2025.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggning yttrar sig Maria Kristoffersson (C) och Harriet Hedlund (S).

Beslut

Enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Sammanträdesplan 2024 - RF uppdaterad version 230904
- §157 RS Sammanträdesplan för regionfullmäktige 2024

§ 133 Region Västerbottens låneram för 2023
RS 1144-2023

Sammanfattning

Regionen har idag endast lån via Kommuninvest. Kommuninvest har nyligen ändrat sin metod för att bedöma maximal låneram till att enbart titta på vad som anges i balansbudgeten i regionplanen.

I skuldsättningsmålet, som är ett av Region Västerbottens fastställda finansiella mål i regionplanen, framgår att den totala räntebärande låneskulden, exklusive pensionsskulden, högst får uppgå till 45 procent av skatter och generella statsbidrag. Detta motsvarar en maximal låneram på cirka 4,5 miljarder kronor och är det belopp som Region Västerbotten tidigare kommunicerat till Kommuninvest.

Kommuninvests nya bedömning innebär i realiteten en kraftig minskning av regionens maximala låneram från 4,5 miljarder till 1,871 miljarder (vår målsättning för 2023). Då vi redan nu ligger på denna maxbelåning behöver vi skyndsamt höja upp vår låneram för att säkra regionens betalningsberedskap och möjliggöra fortsatta utbetalningar av löner, fakturor och planerade investeringar under 2023.

Till följd av Kommuninvests ändrade ståndpunkt i sin bedömning önskar vi ett separat beslut från regionfullmäktige där vi höjer vår maximala låneram till 3 miljarder för 2023.

För framtida år kommer vi att försöka hantera maximala låneramen i regionplanen.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Region Västerbottens maximala låneram fastställs till 3 miljarder SEK för 2023.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Carina Sundbom (C), Petter Nilsson (SD) och Peter Olofsson (S).

Petter Nilsson (SD), med stöd av Peter Olofsson (S), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta enligt regionstyrelsens förslag, vilket fullmäktige också bifaller.

Beslut

Region Västerbottens maximala låneram fastställs till 3 miljarder SEK för 2023.

Beslutsunderlag

- Låneram 2023
- §158 RS Region Västerbottens låneram för 2023

§ 134 **Svar på fullmäktigeberedningarna för folkhälsa och demokratis rapporter 2022**
RS 710-2023

Sammanfattning

Dåvarande fullmäktigeberedningar hade under 2022 uppdraget att ta reda på hur medborgarna påverkats av coronapandemin. Beredningarna har var för sig redovisat utfallet av de undersökningar som gjorts för att genomföra uppdraget.

Rapporterna innehåller synpunkter och reflektioner från medborgarna som spänner över flera områden, däribland hälso- och sjukvård, digitalisering, kompetensförsörjning, lagerhållning och materialförsörjning men även reflektioner om ensamhet.

Berörda nämnder ska upprätta svar på beredningarnas rapporter som sedan lämnas till regionfullmäktige.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen har upprättat svar på beredningarnas rapporter.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Svar på rapporterna godkänns.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Urban Lindström (S), Maria Kristoffersson (C), Daniel Johansson (V), Petter Nilsson (SD) och Lilian Nilsson (V).

Urban Lindström (S), med stöd av Daniel Johansson (V) och Petter Nilsson (SD), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta enligt regionstyrelsens förslag till beslut och finner att fullmäktige bifaller detsamma.

Beslut

Svar på rapporterna godkänns.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag HSN §131 Svar på fullmäktigeberedningarnas rapporter 2022
- Yttrande - Hälso- och sjukvårdsnämndens svar på Fullmäktigeberedningarnas rapporter 2022

- Regionstyrelsens svar på fullmäktigeberedningarnas rapporter år 2022
- §159 RS Svar på fullmäktigeberedningarna för folkhälsa och demokratis rapporter 2022

§ 135 Redovisning av partistödets nyttjande 2022 samt utbetalning 2024
RS 755-2023

Sammanfattning

Enligt 2 kap. 9 § kommunallagen får kommuner och regioner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier som är representerade i fullmäktige. Partistödet syftar till att stärka partiernas ställning i den lokala demokratin och ska användas för det lokala partiarbetet som riktar sig till länsinvånarna.

I enlighet med kommunallagen ska fullmäktige årligen, vid sitt möte i september eller vid därefter närmast följande sammanträde, fatta beslut om kommande års utbetalning av partistöd. Om ett parti inte inkommit med någon redovisning kommer inget partistöd betalas ut för kommande år.

Samtliga partier har inkommit med sin redovisning för 2022 före den 30 juni 2023.

För 2023 uppgår partistödet till 146 806 kr per mandat som partiet har i regionfullmäktige.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Region Västerbotten betalar ut partistöd 2024 enligt 2023 års nivå (mandatstöd 146 806 kronor per mandat) uppräknat med LPI. Partistödet delas upp och utbetalas två gånger per år, i januari och juli 2024.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Petter Nilsson (SD) och Peter Olofsson (S).

Petter Nilsson (SD) yrkar att partistödet betalas ut enligt följande;

Att Ramen för partistöd halveras, från cirka 10 mnkr till 5 mnkr.

Att partistödet delas av i följande delar;
1. Grundstöd för parti som representeras i regionfullmäktige, delas ut för vart parti som tagit plats i fullmäktige. 30 % av ram.
2. Mandatstöd betalas ut per mandat. 70% av ram.

Peter Olofsson (S), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att regionfullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslut

Region Västerbotten betalar ut partistöd 2024 enligt 2023 års nivå (mandatstöd 146 806 kronor per mandat) uppräknat med LPI. Partistödet delas upp och utbetalas två gånger per år, i januari och juli 2024.

Reservation

Närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare i Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Anmälan om jäv

Anna-Karin Nilsson (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen samt beslutet.

Beslutsunderlag

- Redovisning av partistödets nyttjande 2022 samt utbetalning 2024
- Kristdemokraterna (KD), Redovisning av partistödets nyttjande för år 2022
- Miljöpartiet Västerbottens, Redovisning av partistödets nyttjande för år 2022
- Centerpartiet (C), Redovisning av partistödets nyttjande för år 2022
- Sverigedemokraterna (SD), Redovisning av partistödets nyttjande för år 2022
- Liberalerna (L), Redovisning av partistödets nyttjande under år 2022
- Moderaterna (M), Redovisning av partistödets nyttjande för år 2022
- Socialdemokraterna (S), Redovisning av partistödets nyttjande för år 2022
- Vänsterpartiet (V), Redovisning av partistödets nyttjande 2022
- Yrkande SD RS 2023-09-05 Partistöd
- §160 RS Redovisning av partistödets nyttjande 2022 samt utbetalning 2024

§ 136 Redovisning av bidrag till politiska ungdomsförbund 2022 samt utbetalning 2024
RS 930-2023

Sammanfattning

I enlighet med kommunallagen har kommuner och regioner möjlighet att lämna bidrag till politiska partier, sk partistöd. Partistödet syftar till att stärka partiernas ställning i den lokala demokratin och ska användas för det lokala partiarbetet som riktar sig till länsinvånarna. Region Västerbotten betalar årligen ut bidrag till de politiska ungdomsförbund vars moderparti finns representerade i regionfullmäktige.

Regionen har beslutat om ett regelverk för redovisning av hur bidragen nyttjas samt utbetalning av bidragen. I detta framgår att fullmäktige årligen, vid sitt möte i september eller vid därefter närmast följande sammanträde, ska fatta beslut om kommande års utbetalning av bidrag. Om ett ungdomsförbund inte inkommit med någon redovisning utbetalas inget partistöd kommande år.

Samtliga politiska ungdomsförbund som har mottagit bidrag 2022 har inkommit med sin redovisning före den 30 juni 2023. För 2023 uppgår grundstödet till 54 810 kr och mandatstödet 15 500 kr.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Region Västerbotten betalar ut bidrag till de politiska ungdomsförbunden 2024 enligt 2023 års nivå uppräknat med LPI. Partistödet utbetalas i januari 2024.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Petter Nilsson (SD) och Peter Olofsson (S).

Petter Nilsson (SD) yrkar;

- Att inte indexuppräkna bidrag till politiska ungdomsförbund.
- Att betala ut till ungdomsförbund med eget organisationsnummer i enlighet med upprättat förslag.
- Att utbetalning till ungdomsförbund som saknar eget organisationsnummer istället tillfaller förening för moderpartiet, samt att den föreningen får ansvaret att redovisa för hur bidraget använts.

Peter Olofsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att regionfullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag.

Beslut

Region Västerbotten betalar ut bidrag till de politiska ungdomsförbunden 2024 enligt 2023 års nivå uppräknat med LPI. Partistödet utbetalas i januari 2024.

Reservation

Närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare i Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Anmälan om jäv

Jonathan Hjeltman (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen samt beslutet.

Beslutsunderlag

- Redovisning av bidrag för politiskt ungdomsförbund 2022. Ung Vänster Västerbotten
- Redovisning av bidrag för politiskt ungdomsförbund 2022. SSU Västerbotten
- Redovisning av bidrag för politiskt ungdomsförbund 2022. Moderata Ungdomspartiet i Västerbotten
- Centerpartiets Ungdomsförbund Västerbotten, Redovisning av bidrag för politiskt ungdomsförbund 2022
- Redovisning av bidrag för politiskt ungdomsförbund 2022. Kristdemokratiska Ungdomsförbundet i Västerbotten
- Grön ungdom Västerbotten, Redovisning av bidrag för politiskt ungdomsförbund 2022
- Liberala ungdomsförbundet Västerbotten, Redovisning av bidrag för politiskt ungdomsförbund 2022
- Redovisning av bidrag till politiska ungdomsförbund 2022 samt utbetalning 2024
- Yrkande SD RS 2023-09-05 Bidrag till ungdomsförbund
- §161 RS Redovisning av bidrag till politiska ungdomsförbund 2022 samt utbetalning 2024

§ 137 Redovisning av kompletterande bilagor till årsredovisning 2022
RS 758-2023

Sammanfattning

Revisorerna har inkommit med kompletterande bilagor till årsredovisningen 2022 i form av revisionsberättelser för ett antal bolag och stiftelser. Dessa ska redovisas till regionfullmäktige.

De revisionsberättelser som inkommit är; Stiftelsen Skogsmuseet i Lyckseles samlingar, Stiftelsen AC Utveckling, Samfond för bidrag till patienter vårdade vid Norrlands Universitetssjukhus, Willy Landbergs stiftelse, Science Park i Umeå AB, Norrbotniabanan AB, Skogs- och samemuseet i Lycksele, AB Transitio, Inera AB, Uminova Innovation AB, Umeå Biotech Incubator AB, Folkrörelsearkivet i Västerbotten samt Coompanion i Västerbottens län ekonomisk förening.

Regionfullmäktige har vid sammanträdet i juni 2023, § 102, beslutat om instruktion till ombud vid årsstämma. Bifogade revisionsberättelse föranleder inget ytterligare beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Informationen är delgiven.

Beslut

Informationen är delgiven.

Beslutsunderlag

- Skrivelse, Komplettering av bilaga till revisionsberättelsen år 2022
- Komplettering. Bilagor revisionsberättelse 2022

§ 138 Redovisning av motioner under beredning 2023
RS 670-2023

Sammanfattning

Enligt regionfullmäktiges arbetsordning ska fullmäktige två gånger per år få information om motioner som är under beredning.

En förteckning över motioner under beredning har upprättats.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Redovisningen godkänns.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Maria Kristoffersson (C), Petter Nilsson (SD) och Peter Olofsson (S).

Peter Olofsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta i enlighet med regionstyrelsens förslag och finner att fullmäktige bifaller detsamma.

Beslut

Redovisningen godkänns.

Beslutsunderlag

- motioner uppföljning 2023-09-19
- §167 RS Redovisning av motioner under beredning 2023

§ 139 Motion nr 2-2023. Inför förmånscykel till regionens anställda
RS 103-2023

Sammanfattning

Carina Sundbom (C) har anmält en motion till regionfullmäktige i vilken hon föreslår att regionen ska erbjuda förmånscykel till regionens anställda.

I motionssvaret framgår att det inom verksamheten kommit önskemål om detta, HR-direktören har därför tagit beslut om att se över möjlighet till att förmånscyklar ska erbjudas regionens medarbetare. Detta som komplement till tidigare fattade beslut om andra förmåner som regionen infört de senaste åren, bruttolöneväxling till pension och semester. Denna typ av tjänst hanteras av externa företag och därför är ett upphandlings-uppdrag gällande förmånscyklar inlämnat.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Motionen anses besvarad.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Carina Sundbom (C) och Peter Olofsson (S).

Carina Sundbom (C) yrkar bifall till motionen.

Peter Olofsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att regionfullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare i Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Beslutsunderlag

- §137 Svar på motion nr 2-2023 Inför förmånscykel till regionens anställda
- §111 Svar på motion nr 2-2023 Inför förmånscykel till regionens anställda

- Svar, Motion nr 2-2023 från Carina Sundbom (C), Inför förmånscykel till regionens anställda
- Motion nr 2-2023 från Carina Sundbom (C), Inför förmånscykel till regionens anställda

§ 140 Motion nr 33-2021. Återetablera en platsförlagd sjuksköterskeutbildning i Skellefteå
RS 1983-2021

Sammanfattning

Motionen anmäldes vid fullmäktigesammanträdet den 22 februari 2022 av Viktoria Sundin (M) och Andreas Löwenhöök (M).

I motionen föreslås att regionstyrelsen uppdras att i samverkan med Skellefteå kommun verka för återetablering av en platsförlagd sjuksköterskeutbildning i Skellefteå samt föra dialog med Umeå universitet, eller annan utbildningssamordnare, i syfte att återetablera en platsförlagd sjuksköterskeutbildning i Skellefteå. I motionssvaret framgår att dialog med Skellefteå kommun och Umeå universitet sker, regionens önskan är en campusförlagd utbildning men beslutet tas av Umeå universitet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vid sammanträdet den 13 juni 2023, § 141, berett ärendet.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Motionen anses besvarad.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Elin Segerstedt Söderberg (M), Peter Olofsson (S), Birgitta Burström (L), Maria Kristoffersson (C), Carina Sundbom (C), Betty-Ann Nilsson (KD), Håkan Andersson (C), Hans Brettschneider (MP), Jonas Karlberg (V) och Rickard Carstedt (S).

Elin Segerstedt Söderberg (M), med stöd av Birgitta Burström (L), Carina Sundbom (C), Betty-Ann Nilsson (KD) och Håkan Andersson (C), yrkar bifall till motionen.

Peter Olofsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Nej- röst för bifall till Elin Segerstedt Söderbergs (M) mfl.s förslag till beslut.

Omröstningsresultat

Med 45 ja-röster mot 23 nej-röster och 1 som avstår finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. Se omröstningsbilaga nr 2.

Beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare i Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för Elin Segerstedt Söderbergs (M) m.fl.s förslag.

Beslutsunderlag

- Svar motion nr 33-2021
- Motion nr 33-21 från Viktoria Sundin (M) och Andreas Löwenhöök (M). Återetablera en platsförlagd sjuksköterskeutbildning i Skellefteå
- §163 RS Svar på motion nr 33-2021 Återetablera en platsförlagd sjuksköterskeutbildning i Skellefteå

§ 141 Motion nr 1-2022. Möjlighet till samarbete med förlossningsvården i Mo i Rana
RS 114-2022

Sammanfattning

Motionen anmäldes vid fullmäktigesammanträdet den 22 februari 2022 av Maria Lundqvist-Brömster (L).

I motionen föreslås att Region Västerbotten arbetar för att få till stånd ett avtal med sjukhuset i Mo i Rana så att boende inom Storumans kommun ska kunna välja att föda i Norge, även om Lycksele ska vara förstahandsval.

I motionssvaret framkommer att kontakt är sedan tidigare etablerad med Mo i Rana avseende förlossningar. Det finns dock inget behov av att upprätta ett tvåpartsavtal då det redan idag finns ett generellt sjukvårdsavtal mellan alla nordiska länder där akutsjukvård (till vilket förlossningsvård räknas) är fri inom Norden. Ambulans från Storuman/Tärnaby-området åker redan idag till Mo i Rana om man gör bedömningen att akuta tillstånd kan behandlas snabbare där.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vid sammanträdet den 13 juni 2023, § 142, berett ärendet.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Motionen anses besvarad.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggning yttrar sig Maria Lundqvist Brömster (L), Anna-Lena Danielsson (S), Daniel Johansson (V) och Petter Nilsson (SD).

Maria Lundqvist Brömster (L), yrkar bifall till motionen.

Anna-Lena Danielsson (S), med stöd av Petter Nilsson (SD), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att regionfullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare i Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för Maria Lundqvist Brömsters (L) förslag.

Beslutsunderlag

- Motion nr 1-2022 från Maria Lundqvist-Brömster (L) m.fl. Möjlighet till samarbete med förlossningsvården i Mo i Rana
- Protokollsutdrag HSN §142 Motion nr 1-2022 - Möjlighet till samarbete med förlossningsvården i Mo i Rana
- §164 RS Svar på motion nr 1-2022 Möjlighet till samarbete med förlossningsvården i Mo i Rana
- Svar motion nr 1-2022

§ 142 **Motion nr 2-2022. Ge uppdrag till de mobila teamen**
RS 324-2022

Sammanfattning

Motionen anmäldes vid fullmäktigesammanträdet den 22 februari 2022 av Ewa-May Karlsson (C), Håkan Andersson (C) och Lars Bäckström (C).

Svar på motionen har upprättas i vilket det framgår att mobila team som en vårdform, ofta med syftet att undvika onödiga inläggningar till sjukhus men också att arbeta närmare patienten, är under pågående utredning.

Arbete pågår alltså redan för att fastställa ansvar, uppdrag och finansiering för de mobila teamen syftande till att uppnå det som motionären föreslår.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vid sammanträdet den 13 juni 2023, § 143, berett ärendet.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Motionen anses besvarad.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Ewa-May Karlsson (C), Anna-Lena Danielsson (S), Maria Kristoffersson (C), Hans-Inge Smetana (KD), Maria Lundqvist Brömster (L) och Nicklas Sandström (M).

Ewa-May Karlsson (C), med stöd av Maria Kristoffersson (C, Hans-Inge Smetana (KD), Maria Lundqvist Brömster (L) och Nicklas Sandström (M), yrkar bifall till motionen.

Anna-Lena Danielsson (S) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att regionfullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare i Centerpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för Ewa-May Karlssons (C) m.fl.s förslag.

Beslutsunderlag

- Motion nr 2-2022. Ewa-May Karlsson (C), Håkan Andersson (C) och Lars Bäckström (C). Ge uppdrag till de mobila teamen.
- Protokollsutdrag HSN §143 Motion nr 2-2022 - Ge uppdrag till de mobila teamen
- §165 RS Svar på motion nr 2-2022 Ge uppdrag till de mobila teamen
- Svar motion nr 2-2022

§ 143 **Motion nr 32-2021. Sveriges bästa förlossningsvård**
RS 1940-2021

Sammanfattning

Motionen anmäldes vid fullmäktigesammanträdet den 22 februari 2022 av centerpartiets fullmäktigeledamöter.

I motionen föreslås att ett nytt mål antas för Region Västerbotten "Sveriges bästa förlossningsvård". Motionärerna skriver bland annat att regionen behöver möta personalens önskan om en barnmorska per födande, förbättrad lönepolitik och arbetsmiljö, högre grundbemanning, ha en långsiktigt fungerande sommarbemanning samt funktionella lokaler. I motionssvaret anges att i hela landet finns en brist på barnmorskor som inte är alldeles lätt att lösa. Åtgärder har vidtagits för att säkra barnmorskebemanningen och en handlingsplan är framtagen samt organisationsöversyn pågår just nu.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vid sammanträdet den 13 juni 2023 berett ärendet.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Motionen anses besvarad.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Ewa-May Karlsson (C), Anna-Lena Danielsson (S), Urban Lindström (S), Anna Ackemo (M), Kjell Bäckman (V), Emma Lindqvist (MP), Petter Nilsson (SD), Håkan Andersson (C), Betty-Ann Nilsson (KD), Maria Lundqvist Brömster (L) och Jonas Karlberg (V).

Ewa-May Karlsson (C), med stöd av Anna Ackemo (M) och Håkan Andersson (C), yrkar bifall till motionen.

Anna-Lena Danielsson (S), med stöd av Urban Lindström (S), Kjell Bäckman (V), Petter Nilsson (SD) och Maria Lundqvist Brömster (L), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att regionfullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslut

Motionen anses besvarad.

Reservation

Närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare i Centerpartiet
och Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för Ewa-May Karlssons (C) m.fl.s förslag.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag HSN §140 Motion nr 32-2021 - Sveriges bästa förlossningsvård
- Motion nr 32-2021 från Ewa-May Karlsson, Håkan Andersson, Maria Kristoffersson, Lars Bäckström, Carina Sundbom, Urban Larsson, Olle Edblom, Maria Olofsson (samtliga C). Sveriges bästa förlossningsvård
- Svar motion nr 32-2021
- §162 RS Svar på motion nr 32-2021 Sveriges bästa förlossningsvård

§ 144 **Motion nr 11-2023. Ny budgetprocess**
RS 491-2023

Sammanfattning

Nicklas Sandström (M), Hans-Inge Smetana (KD), Ewa-May Karlsson (C) och Maria Lundqvist Brömster (L) har anmält motionen Ny budgetprocess.

I motionen föreslås att regionstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med verksamheten ta fram en budgetprocess som avspeglar verksamheternas uppdrag, budget, behov, prioriteringar som harmoniserar med beprövad erfarenhet och vårdprogram. Den nya budgetprocessen ska vara garanterad opartisk utifrån förvaltningslagens principer om saklighet och opartiskhet och därmed att den hålls åtskild från den politiska beredningen.

I motionssvaret framgår att förändring av planeringsprocessen har skett i syfte att bland annat involvera verksamheten i större utsträckning.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Motionen ska anses besvarad.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Nicklas Sandström (M), Peter Olofsson (S), Hans-Inge Smetana (KD), Jonas Karlberg (V), Maria Lundqvist Brömster (L), Ewa-May Karlsson (C) och Petter Nilsson (SD).

Nicklas Sandström (M), med stöd av Hans-Inge Smetana (KD), Ewa-May Karlsson (C) och Maria Lundqvist Brömster (L), yrkar bifall till motionen.

Peter Olofsson (S), med stöd av Jonas Karlberg (V), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Regionfullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 43 ja-röster och 25 nej-röster finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. Se omröstningsbilaga 3.

Beslut

Motionen ska anses besvarad.

Reservation

Närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare i Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för Nicklas Sandströms (M) m.fl.s förslag.

Beslutsunderlag

- Svar på motion nr 11-2023 Ny budgetprocess
- Motion nr 11-2023 från Nicklas Sandström (M), Ewa-May Karlsson (C), Hans-Inge Smetana (KD), Maria Lundqvist Brömster (L). Kritik på den undermåliga budgetprocessen
- §166 RS Svar på motion nr 11-2023 Ny budgetprocess

§ 145 **Fråga nr 7-2023 från Petter Nilsson (SD). Avser den socialdemokratiska majoriteten lägga ned Lycksele Lasarett?**
RS 1124-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 84 -2023) har medgett att Petter Nilsson (SD) får ställa en fråga till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S) med lydelsen;

"Det prognosticerade underskottet uppgår till motsvarande 700 mnkr. Bakom detta ligger förstås många år av felprioriteringar. Prioriteringar där Socialdemokraterna konsekvent bortprioriterat vård och vårdpersonal.

Under en presskonferens 15 juni lyfte regionrådet Peter Olofsson att underskottet motsvarar ett akutsjukhus.

Med anledning av ovanstående ställer jag följande fråga till regionstyrelsens ordförande, Peter Olofsson:

- Avser den socialdemokratiska ledningen lägga ned Lycksele Lasarett?"

Svaret som lämnas har följande lydelse;

"Nej. Vi ska inte lägga ner Lycksele lasarett. Alla våra akutsjukhus behövs för att alla västerbottningar ska få en jämlik och trygg vård. Det skulle inte vara möjligt att koncentrera all akutsjukvård till kusten. Västerbotten är ett stort län med långa avstånd och Lycksele lasarett med dess geografiska läge har en mycket viktig roll för hälso- och sjukvården i Västerbotten. Vi ser det inte som hållbart eller rimligt att invånare skulle behöva resa sträckor motsvarande Stockholm-Göteborg för att få tillgång till den vård de har rätt till.

Det exempel som presenterades under pressträffen var för att kunna ge en bild av vad det väntade underskottet motsvarar, och i Västerbottens fall motsvarar 700 miljoner kronor driften av ett av våra sjukhus. Hela landets hälso- och sjukvård står inför stora utmaningar där samtliga regioner, oberoende av politiskt styre, väntas gå med 20 miljarder i underskott. Det är inte enbart regionerna som har ett ansvar i detta, även Regeringen och Sverigedemokraterna måste ta sitt ansvar."

Sedan, Petter Nilsson (SD) och Peter Olofsson (S) yttrat sig, anses frågan vara besvarad.

§ 146 **Fråga nr 8-2023 från Nicklas Sandström (M). Är du bredd att ta ett politiskt initiativ för att pausa inköp från Mondelez?**
RS 1142-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 84-2023) har medgett att Nicklas Sandström (M) får ställa en fråga till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S) med lydelsen;

"Många svenska företag samt även kommuner och regioner har valt att hörsamma de ukrainska regeringens uppmaningen att bojkotta företag som direkt eller indirekt bidrar till att betala skatt till Ryssland och därmed göder Putins krigskassa. Rent praktiskt så har många valt att pausa nya inköp och försäljning från livsmedelsföretaget Mondelez som fortsatt betalar skatt i Ryssland. Det handlar framför allt om produkter från Marabou men även Daim, Oreo, Philadelphia och Toblerone.

Även om inköpen från Region Västerbotten sannolikt inte är särskilt omfattande utgör det en tydlig politisk signal och ställningstagande.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande enkla fråga till ordförande Peter Olofsson (S)
Är du beredd att ta ett politiskt initiativ för att pausa inköp från livsmedelsproducenten Mondelez likt vad redan många andra företag och offentliga aktörer valt att göra?

Nicklas Sandström (M), Regionråd i opposition"

Svaret som lämnas har följande lydelse;

"Regionstyrelsen beslutade den 5 september att Region Västerbotten pausar inköp av varumärken från Mondelez. Beslutet gäller tills vidare och såväl via avtalade leverantörer som direktinköp.

Region Västerbottens principiella ställningstagande är att inte köpa in varor med koppling till Ryssland och regiondirektören har fått i uppdrag att fortsätta kartlägga och identifiera om Region Västerbotten har affärer med ytterligare svartlistade företag och vid behov omedelbart återkomma till regionstyrelsen för ytterligare beslut om att pausa inköp från dessa."

Sedan, Nicklas Sandström (M) och Peter Olofsson (S), yttrat sig, anses frågan vara besvarad.

§ 147 **Fråga nr 9-2023 från Maria Kristoffersson (C). Hur tillgänglig är testningen av spädbarn?**
RS 1587-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 123- 2023) har medgett att Maria Kristoffersson (C) får ställa en fråga till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) med lydelsen;

”I våras lyftes frågan om bilirubintest och hörseltest vid barnavårdscentralerna i stället för vid BB i Umeå eller Skellefteå, men hur ser det idag? Föräldrar behöver fortfarande åka tur och retur till BB i Umeå eller Skellefteå för att föda, men måste de även resa denna sträcka för att göra bilirubintest när barnet är en vecka gammalt och hörseltest när barnet är två veckor gammal? Eller görs dessa test vid barnavårdscentralerna?

Min fråga till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Anna-Lena Danielsson, är därför:

1. Måste föräldrar i Södra Lappland besöka det BB de förlösts vid eller görs testerna vid deras lokala BVC?

Maria Kristoffersson, Centerpartiet"

Svaret som lämnas har följande lydelse;

"Både bilirubintest och hörseltest utförs på barnet i samband med förlossningen vid den BB de har förlösts. Om det skulle behövas ny provtagning efter att barnet har lämnat sjukhuset så behöver det göras ett återbesök på sjukhuskliniken.

Den utrustning som behövs vid hörseltestet samt att proverna från bilirubintest behöver analyseras relativt omgående gör det inte möjligt att utföra dessa tester på BVC, hälsocentral eller sjukstuga."

Sedan, Maria Kristoffersson (C) och Anna-Lena Danielsson (S), yttrat sig, anses frågan vara besvarad.

§ 148 **Valärenden 2023**
RS 64-2023

Sammanfattning

Inför regionfullmäktiges sammanträde har valberedningens förslag till entlediganden, fyllnadsval och val sammanställts i en skrivelse.

Förslag till beslut

Valberedningens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Valberedningens förslag till entlediganden, fyllnadsval och val godkänns.

Om inte annat anges i valberedningens förslag börjar valperioden omedelbart.

Beslut

Valberedningens förslag till entlediganden, fyllnadsval och val enligt bilaga godkänns.

Om inte annat anges i valberedningens förslag börjar valperioden omedelbart.

Beslutsunderlag

- Valbetänkande inför RF 19 sept signed

§ 149 Handlingar för kännedom

Beslut

Informationen är delgiven.

Beslutsunderlag

- Komplettering. Bilagor revisionsberättelse 2022
- Beslut om ny ledamot och ersättare för ledamot i regionfullmäktige. Avgången ledamot Kjerstin Widman
- Beredning för kompetensförsörjning, Sammanträdesanteckningar punkt 1-5
- Beredning för kompetensförsörjning, Sammanträdesanteckningar punkt 1-6
- Demokratiberedningen, Sammanträdesanteckningar punkt 1-5

§ 150 Interpellation nr 39-2023 från Hans-Inge Smetana (KD). Biomedicinska analytiker
RS 1028-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 83- 2023) har medgett att Hans-Inge Smetana (KD) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"I Region Västerbotten står vi inför stora problem både framöver men också i närtid gällande kompetensförsörjningen. Vad värre är att det delar vi med fler regioner. Dock drabbas vi hårdare på grund av våra stora avstånd.

Vid besök i Västerbottens minsta sjukhus och besök på labb kom vi att resonera om personalförsörjningen i stort men just biomedicinska analytiker i synnerhet. Inför sommaren ser man stora problem och kommer stundtals tvingas minska ner verksamheten och eventuellt tvingas stänga vissa tider. Vi får inte ytterligare urholka Lycksele lasarett med att tvingas stänga ner verksamheter. Det dråpslaget kan vi inte ge till boende i södra Lappland.

Att denna yrkesgrupp är viktig för att upprätthålla vårdkedjan torde vara känt för alla. Hur skulle det se ut om proverna inte analyseras av dessa kunniga människor? Hur ska då diagnos kunna ställas? Väl är att stor del av analyserna och arbetet görs av datorer och maskiner men det går inte vara utan människorna bakom som styr maskinerna.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Anna-Lena Danielsson:

- har vi tillräcklig tillgång till biomedicinska analytiker i Västerbotten?
- hur ser planeringen ut inför framtida personalförsörjning av denna yrkesgrupp?
- åtgärder på lång sikt behövs gällande alla yrkesgrupper inom vården. Men hur ser planen ut på både kort och lång sikt för just biomedicinska analytiker i vår verksamhet?

Hans-Inge Smetana gruppledare (KD)"

Svaret som lämnas skriftligt, har följande lydelse;

"Kompetensförsörjningen är en av hälso- och sjukvårdens och Region Västerbottens viktigaste strategiska frågor för framtiden. Att kunna behålla, utveckla, attrahera men även rekrytera och avveckla kompetenser är en avgörande förutsättning för att sjukvården ska klara sitt uppdrag. Beslutad kompetensförsörjningsstrategi för Region Västerbotten och åren 2023–2030 är grunden för Hälso- och sjukvårdsnämndens långsiktiga och hållbara åtgärd för en tryggad kompetensförsörjning, däribland även för biomedicinska analytiker.

Under pandemin blev det uppenbart hur viktiga biomedicinska analytiker är för hälso- och sjukvården och det har även blivit uppenbart att det examineras för få ur ett

nationellt perspektiv. Detta beror i hög utsträckning på att drygt hälften av studenterna på biomedicinska analytikerprogrammen i Sverige inte avslutar sina studier. Enligt en rapport från Socialstyrelsen 2022 så är det i snitt endast 59% av studenterna som ta examen. Biomedicinska analytiker är ett bristyrke och det har under de senast 15 åren skett en ökning av utbildningsplatserna nationellt, men när studenterna inte utexamineras så måste även andra åtgärder ses över så att sjukvården kan säkra behovet av biomedicinska analytiker.

Examinationsgraden från Umeå universitet är högre än den nationella siffran och under 2024 kommer utöver ordinarie utbildning en distansutbildning för biomedicinska analytiker även att startas.

Regionen har en nära dialog med utbildningen på Umeå universitet och har även en representant i programrådet för att kunna vara med och påverka utbildningens innehåll och kvalitet. Utöver det genomförs uppföljningsmöten varje termin mellan universitetet och regionen.

Verksamhetsrepresentanter träffar även samtliga studenter kontinuerligt, för att tidigt knyta an och skapa relationer med de studenterna. För att väcka intresse och öka kännedom om utbildning att bli biomedicinsk analytiker så bjuds samtliga studievägledare i Umeåområdet tillsammans med representanter från utbildningen in på besök till laboratorieverksamheten.

Idag finns i Region Västerbotten drygt 300 biomedicinska analytiker anställda, varav endast 8 av dessa är män. Medelåldern är 43 år och det är för närvarande en personalomsättning på 5,57%, vilket är en förhållandevis låg nivå. I en undersökning genomförd av Naturvetarna år 2022 framgår att löneläget för gruppen biomedicinska analytiker ligger bra till i en nationell jämförelse.

Kompetensförsörjningsutmaningarna är varierade över länet, precis som för övriga yrkeskategorier, och störst utmaning har vi när det gäller att rekrytera personer till Skellefteå och Lycksele.

I verksamheten arbetar man aktivt med att säkerställa rätt använd kompetens för medarbetarna och de arbetar med hög grad av delaktighet i förändringsarbeten och ett kontinuerligt arbete för att identifiera personer som vill bidra till utveckling av verksamheten via dialog och medarbetarsamtal."

Sedan, Hans-Inge Smetana (KD), Anna-Lena Danielsson (S), Petter Nilsson (SD) och Betty-Ann Nilsson (KD), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 151 **Interpellation nr 40-2023 från Anton Bergström (M). Vad gör regionen för att korta köerna inom vuxenpsykiatrin?**
RS 1029-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 83- 2023) har medgett att Anton Bergström Nord (M) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Regionen dras med långa vårdköer inom många områden. Inom vuxenpsykiatrin finns det patientgrupper som generellt får vänta mycket länge på hjälp, upp till flera år. En sådan grupp är vuxna som väntar på neuropsykiatriska utredningar, som dessutom är en stor patientgrupp.

Under föregående mandatperiod antog regionen en länsgemensam plan för riktade insatser inom området psykisk hälsa som en del av en överenskommelse mellan SKR och regeringen. Planen syftade bland annat till att öka tillgängligheten.

Givet hur långa köer är idag, har arbetet verkligen gett önskat resultat? Har regionen tagit lärdomar från tidigare planer inom området för att kunna komma till rätta med problemen som funnits under längre tid?

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden Anna-Lena Danielsson (S);

1. Har tidigare inriktade insatser genom den länsgemensamma planen gett avsedd effekt och kortat köerna inom vuxenpsykiatrin?

2. Vilka riktade insatser gör regionen för att korta köerna inom vuxenpsykiatrin i nuläget?

Anton Bergström Nord (M)
Ledamot Regionfullmäktige"

Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

"Behovet av neuropsykiatriska utredningar har ökat. Cirka 50 procent av alla remisser från primärvården har i dag en neuropsykiatrisk frågeställning. Riktlinjer för utredning håller på att tas fram, för att tydliggöra vilket ansvar sjukvården ska ha och om begränsningar behöver göras. En arbetsgrupp har tillsatts med representanter från primärvården och psykiatrin för att ta fram arbets- och ansvarsfördelning mellan verksamheterna. I enlighet med hur andra regioner arbetar så kan vi även behöva se över om vi kan fortsätta utreda personer utan psykiatrisk samsjuklighet och där funktionsnivån inte är nämnvärt påverkad. Regionen behöver även säkerställa att behandling görs i enlighet med nationella riktlinjer.

Hösten 2020 gjordes en stor omorganisation av kliniken, där bland annat Remissmottagningens arbete och uppdrag förändrades. Detta har lett till att köerna till behandling har minskat.

Under 2022 blev det klart med avtal för externa neuropsykiatriska utredningar och vi har skickat ett femtiotal patienter med samsjuklighetsproblematik för utredning. Förra terminen gjorde vi även en satsning med kvällsmottagning för enklare ADHD-utredningar (ca 40st) och samtidigt en kvällsmottagning med insättning av ADHD-medicinering (ca 40st) De här satsningarna har kunnat göras med hjälp av statsbidrag.

Vi arbetar ständigt med att försöka komma ner i kötider och det vi har gjort hittills är:

- Framtagning av en enklare utredningsmall för ADHD-utredningar med målsättning att en utredning inte ska ta mer än 8–10 timmar.
- Utarbetning av remissmall för Primärvården. Den har gjort att vi lättare kan bedöma nivå och behov av specialistpsykiatri
- Genomgång och uppdatering av bokningar och registreringar. Många besök har registrerats fel och därför gett felaktig statistik.
- Remisstvång för neuropsykiatriska utredningar. Det har minskat inflödet av patienter som redan har gjort utredning via privata aktörer.

Fortsatt och pågående arbete:

- En arbetsgrupp för översyn av ADHD-flöde är tillsatt. De har i uppdrag att ta fram kriterier för utredning i syfte att reducera behovet, ta fram flöde för olika behandlingar; arbetsterapeutisk behandling, medicinering, patientpedagogiska insatser.
- En arbetsgrupp för arbetsfördelning mellan Primärvård och Psykiatrin i Umeå är också tillsatt. Uppdraget där är att arbeta enligt nationella riktlinjer.
- Basutbud för behandling på kliniken. Vilka behandlingsinsatser ska vi erbjuda och när kan vi avsluta patienter.
- Vi deltar också i SKR´s arbete kring tillgänglighet"

Sedan, Anton Bergström Nord (M), Anna-Lena Danielsson (S), Petter Nilsson (SD) och Eva Arvidsson (V), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 152 Interpellation nr 42-2023 från Lars Jacobsson (L). ST-läkarblock inom privatvården
RS 1426-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 122- 2023) har medgett att Lars Jacobsson (L) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Vår region har ett stort behov av allmänläkarspecialister och tillräckligt många ST-läkarblock är därför helt nödvändiga. Därför blev jag bestört när jag läste i Dagens Medicin den 4 juli att en välfungerande privat hälsocentral i Umeå inte kunnat ta emot 8 intresserade läkare för ST-tjänstgöring under ett antal år då man inte fått ST-tjänsteutrymme. Även om vissa stora regioner söderut inte utbildar tillräckligt många ST-läkare för det egna behovet måste vi ta tillvara alla möjligheter att utbilda och intressera unga läkare att stanna i vår region.

Självklart måste utbildningsansvaret delas mellan offentlig och privat sjukvård. Det innebär bl.a. att nödvändiga sidoutbildningar som inte privata vårdföretag kan erbjuda ges inom den offentliga vården inom ramen för ST-block i allmänmedicin där huvuddelen ges i den privata vården.

Min fråga till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) är:
– Hur ser region Västerbottens policy ut när det gäller ST-tjänster inom privat vård i regionen?
Lars Jacobsson (L)"

Svaret som ges skriftligt har följande lydelse;

"Varje år genomförs en ST-prognos inom Region Västerbotten som ligger till grund för beslut om antal ST-tjänster och dess fördelning. Syftet med prognosen är att fastställa och rangordna behovet av ST-tjänster på ett transparent och opartiskt sätt. Utifrån prognosunderlag och ekonomisk ram fattar hälso- och sjukvårdsdirektören beslut om antal ST-tjänster kommande år.

ST-prognosen beräknas utifrån följande parametrar:

- Verksamheternas nuvarande budget för specialistläkartjänster
- Kommande avgångar (pension + övriga avgångar)
- Externa rekryteringar
- Antal tillsvidareanställda specialistläkare
- Antal läkare under ST-utbildning

Av dessa beräkningar får varje verksamhet en behovskvot som sedan rangordnas. Rangordningens resultat i kombination med verksamheternas önskemål genererar ett förslag till beslut om ST-tilldelning. De privata hälsocentralerna får en procentuell tilldelning av de ST-tjänster som tilldelas allmänmedicin.

Utöver centralt finansierade ST-tjänster så finns möjlighet att tillsätta klinikfinansierade ST-tjänster för såväl regiondriven som privata hälsocentraler. Det innebär att kliniken har 100% kostnadsansvar under hela ST-utbildningen, vilket innebär att 100% av grundlönekostnaderna belastar moderklinik även under sidoutbildning via annan basenhet. Samma förutsättningar gäller även inom sjukhusvården. För att tillsätta en ST-läkare måste ekonomiska, handlednings- och lokalmässiga förutsättningar finnas för att en tillsättning ska vara möjlig.

Det finns en brist på specialistläkare i allmänmedicin i hela landet och Region Västerbotten har inte möjlighet att kompensera för att stora regioner i södra Sverige inte tar sitt ansvar gällande utbildning av ST-läkare. Här måste hela landet ta sitt ansvar."

Sedan, Lars Jacobsson (L), Anna-Lena Danielsson (S), Ulf Wahllöf (M) och Jonas Karlberg (V), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

§ 153 Interpellation nr 43-2023 från Ewa-May Karlsson (C). Hur var sommaren i vården?
RS 1492-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 122- 2023) har medgett att Ewa-May Karlsson (C) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"När regionfullmäktige sammanträder denna gång så har vi ytterligare en sommar bakom oss. Som vi alla vet brukar sommaren medföra utmaningar i bemanningen i vården och därför är det viktigt för regionfullmäktige att få en bild av hur situationen varit och är inom både primär- och sjukhusvården i regionen.

Vi har tagit del av medierapportering om att vårt län haft bland de högsta överbeläggningarna i hela Sverige och så sent som i mitten på augusti rapporterades att patienter vårdades i korridorer[1]. I rapporteringen finns att läsa att överbeläggningarna var dubbelt så höga i juni detta år som i juni föregående år på våra sjukhus.

Sammantaget gör detta att det känns relevant att fundera över om patienterna fått den vård de varit i behov av, hur vår personal klarat detta och hur det ser ut nu i våra verksamheter.

Mina frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Anna-Lena Danielsson, är därför:

1. Har patienterna vid Region Västerbottens primär- och sjukhusvård, fått den vård de haft rätt till, under sommarmånaderna?

2. Vilka insatser, eller strukturförändringar, planeras för att nästa sommar ska bli bättre för både personal och patienter?

Ewa-May Karlsson, Centerpartiet

[1] VK.se - https://www.vk.se/2023-08-15/anstrangt-lage-for-sjukvarden-vardas-i-korridorer-6723f"

Svaret som ges skriftligt, har följande lydelse;

"Den sedvanliga utvärderingen av sommaren utifrån verksamhetens perspektiv pågår och kommer att redovisas innan oktober. Vad gäller patientsäkerheten ser vi att antalet rapporterade avvikelser inte ökat.

Under perioden 1/6-15/8. 2022 fick vi 1.999 stycken avvikelser och motsvarande siffra under 2023 är 2.020 stycken, vilket inte är en signifikant ökning. Av denna sommars avvikelser är dock knappt 200 ännu inte bedömda av handläggare i verksamheterna. Antalet chefläkarärenden var under samma period 2022 25 stycken och under 2023

15 st. Ett antal chefläkarärenden gällande händelser under sommaren fördröjs och kommer under hösten. Sammanfattningsvis har läget varit mycket ansträngt inom i stort sett hela vården men det förefaller som att vi kunnat erbjuda våra medborgare den vård de behövt.

Planeringen inför nästa sommar kommer liksom i år att inledas tidigt då detta identifierats som en framgångsfaktor framför allt inom primärvården. Utifrån den pågående utvärderingen kommer vi också att ta ställning till om ytterligare åtgärder krävs."

Sedan, Ewa-May Karlsson (C) och Anna-Lena Danielsson (S), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.